

การพัฒนาารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญอินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี

The Model Development for Competencies Development in Managing Proactive Learning for Teachers at Wat Yai Intharam under Chonburi municipality

Received: 17 June 2021

Revised: 5 August 2021

Accepted: 9 August 2021

นฤมล คล้ายริน, โรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญอินทาราม

บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญอินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี 2. พัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญอินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี 3. ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญอินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี 4. ศึกษาผลการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญอินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี 4.1) เปรียบเทียบสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูผู้รับการพัฒนาก่อนและหลังการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และ 4.2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญอินทาราม จำนวน 19 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) งานวิจัยนี้ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ใช้แนวคิดการพัฒนารูปแบบที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนของการวิจัยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์สภาพและประเมินความต้องการจำเป็น ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญอินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญอินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี และผู้วิจัยได้สรุปผลตามสมมติฐานของการวิจัยและขั้นตอน การวิจัย ได้ดังนี้ เครื่องมือประกอบด้วย แบบประเมิน และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ผลการวิจัยพบว่า 1. การศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญอินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี โดยรวมและ

รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2. การพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี องค์ประกอบรูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. หลักการของรูปแบบ (Principle of Model) 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ (Objective of Model) 3. ขั้นตอนการชี้แนะ (Process of Coaching) ประกอบด้วย 3.1) ขั้นเตรียมความพร้อมก่อนการชี้แนะ (Pre-Coaching) 3.2) ขั้นการชี้แนะ (Coaching) 3.3) ขั้นการทบทวน (Review) 3.4) ขั้นการสะท้อนผล (Reflection) 4. ปัจจัยสนับสนุน (Support System) และผลการตรวจสอบคุณภาพของโครงสร้างรูปแบบและเครื่องมือ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เมื่อรวมทุกรายการโดยรวมมีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่า มีความสอดคล้องทุกประเด็นโดยมีค่าความสอดคล้อง IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งอยู่ในเกณฑ์สามารถนำไปใช้ได้ 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบก่อนนำไปใช้จริงดังนี้ 1) ผลการเปรียบเทียบทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูกลุ่มทดลองทั้ง 6 คน พบว่า ภายหลังจากใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ทุกคน ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สูงกว่าคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4. ศึกษาผลการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า ผลจากการส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้รับการชี้แนะสรุปผลได้ดังนี้ ผลการเปรียบเทียบทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกครูผู้รับการชี้แนะมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรีทุกคน และผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกทุกคน โดยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกทุกคน

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, สมรรถนะครู, การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Abstract The objectives of a research of the concept improvement for the purpose of proactive development in professional learning management competency perspective for teachers in Inthapanya School Wat Yai Intharam under Chon buri municipality.

1. were to analyze the current environments and consider desirable conditions which contribute to proactive development in professional learning management competency perspective for teachers in Inthapanya School Wat Yai Intharam under Chon buri municipality. 2. were to improve the concept of proactive development in professional learning management competency perspective for teachers in Inthapanya School Wat Yai Intharam under Chon buri municipality. 3. were to study the result deriving from applying the concept of proactive development for professional learning management competency for teachers in Inthapanya School Wat Yai Intharam under Chon buri municipality by means of ; 4.1) compare the proficiency of teachers in proactive learning management aspect before and after utilizing the concept of proactive development for professional learning management competency and 4.2) compare the learning achievement of students before and after applying the concept of proactive development for professional learning management competency. The sample was 19 teachers teaching in grade 4-6 in Inthapanya School Wat Yai Intharam under Chon buri municipality. This research was studied in mixed method along with the concept of proactive development for professional learning management competency created by researcher which can be divided to be 3 steps ; Step 1 to analyze the current conditions, and to study the needs of teachers involved. Step 2 to enhance the concept of proactive development for professional learning management competency for teachers in Inthapanya School Wat Yai Intharam under Chon buri municipality. Step 3 to study the result deriving from using the concept of proactive development for professional learning management competency. Professional skills evaluations and questionnaires were used as the research instruments. The data were collected and analyzed by percentage, mean, standard deviation and priority needs index (PNI)

The result of this research found that 1. The current environment for proactive development in professional learning management competency for teachers in Inthapanya School Wat Yai Intharam under Chon buri municipality was found in moderate level for overall, and in every aspect while the desirable conditions were found in the most desirable level for overall, and in every aspect. 2. The improvement of the concept of proactive development in professional learning management competency for teachers in Inthapanya School Wat Yai Intharam under Chon buri municipality can be summarized as follows : There are 4 elements resulting from proactive development in professional learning management competency aspect for teachers in Inthapanya School

Wat Yai Intharam under Chon buri municipality including 1. Principle of Model 2. Objective of Model 3. Process of Coaching which consist of 3 steps ; 3.1) Pre-Coaching 3.2) Coaching 3.3) Review 3.4) Reflection and 4. Supporting systems. And The result from quality check in learning management structures by senior experts was in the most appropriate level with average 4.00-4.60, and the quality of tools used in the process of proactive development in professional learning management competency for teachers in Inthapanya School Wat Yai Intharam under Chon buri municipality was found consistent in all aspects with Index of Item-Objective Congruence more than 0.5 which can be used in this research. 3. The result from applying the concept of proactive development for professional learning competency at pre-stage found that 1) After applying the concept of proactive development for professional learning competency for 6 teachers, the competency level is significantly higher than before, and 2) After applying the concept of proactive development for professional learning competency, the learning achievement of students are also in statistically higher level at 0.01. 4. The result from applying the concept of proactive development for professional learning competency were as follows : After applying the concept of proactive development for professional learning competency, 19 teachers involved have more skills in proactive professional learning competency than the other teachers. And After applying the concept of proactive development for professional learning competency, the leaning achievement of all students in the class of teacher involved in this research statistically increase from the past at 0.01

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

สังคมโลกยุคศตวรรษที่ 21 ถือเป็นยุคที่โลกต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ในการเตรียมนักเรียนให้พร้อมเป็นเรื่องสำคัญของกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ส่งผลต่อวิธีการดำรงชีพของคนในสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัว และเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลก นั่นคือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) โดยมีเป้าหมายด้านผู้เรียนอยู่ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การอ่านออก การเขียนได้ และการคิดเลขเป็น มีทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม ทักษะด้าน ความเข้าใจความแตกต่างด้านวัฒนธรรมความแตกต่างด้านกระบวนทัศน์ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ซึ่ง วิจารณ์ พานิช (2555) ได้ระบุถึงทักษะ

สำคัญ เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ สารวิชาหลัก (Core Subjects) ประกอบด้วย ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ การปกครอง และหน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม เป็นตัวกำหนด ความพร้อมของนักเรียน เข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่ ความริเริ่ม สร้างสรรค์ และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา การสื่อสาร และการร่วมมือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และ เทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อ และเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึง ต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และปฏิบัติงานได้หลากหลาย ซึ่ง สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

การพัฒนาการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เพราะสังคมโลกยอมรับกันอย่าง กว้างขวางว่า เศรษฐกิจที่มั่นคงมีพื้นฐานอยู่บนคุณภาพของการศึกษาที่เยาวชนได้รับ และการอ่านก็มีส่วน สำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา เพราะการอ่านช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการช่วยให้ได้รับข้อมูล ข่าวสารเพื่อประกอบการตัดสินใจในชีวิตประจำวัน การอ่านมีความจำเป็นต่อการศึกษาเล่าเรียน ทั้งใน ระบบ และนอกระบบ คนที่เรียนหนังสือเก่งมักจะเป็นคนที่อ่านหนังสือเก่ง เพราะการอ่านช่วยให้ได้รับ ความรู้ และความเข้าใจที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ และสามารถศึกษาต่อในระดับสูงได้ การอ่านมีคุณค่า ต่อมนุษย์ เนื่องจากเป็นการสนองความต้องการของมนุษย์ ทำให้มนุษย์เกิดความรู้ ยกระดับสติปัญญาให้ สูงขึ้น ทำให้มนุษย์เกิดความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาความคิดให้ก้าวหน้า ส่งผลต่อการพัฒนาในอาชีพ ทำให้ มนุษย์ทันต่อเหตุการณ์ ได้รับความรู้เพิ่มช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันช่วยให้มนุษย์สามารถ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ (สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา, 2546) นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาจิตใจให้องกาม ช่วยขจัดความทุกข์ ความเศร้าหมอง การอ่านทำให้เกิดความเข้าใจ ความร่วมมือในการอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้รับความเพลิดเพลิน และ พักผ่อนหย่อนใจ

นอกจากนี้พระราชบัญญัติสภาครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ยังได้บัญญัติมาตรฐาน วิชาชีพทางการศึกษาซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในการประกอบวิชาชีพครู โดยกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องนำมาตรฐานวิชาชีพไปใช้เป็นหลักเกณฑ์ ในการประกอบวิชาชีพครูสภา ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานไว้ 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านความรู้ และประสบการณ์ มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน และมาตรฐานด้านการปฏิบัติตน ซึ่งการจัดการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งในมาตรฐาน ด้านการปฏิบัติตน และเพื่อให้ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษามี และเลื่อนวิทยฐานะของสำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดสมรรถนะครูไว้ 2 สมรรถนะ คือ สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ซึ่งการจัด

การเรียนรู้ก็เป็นหนึ่งใน สมรรถนะประจำสายงาน สมรรถนะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้บรรลุตามความต้องการขององค์กร ปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศได้นำเอาสมรรถนะมาใช้ในการบริหารงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (พชรวิทย์ จันทรศิริสิริ, 2554)

ระบบการศึกษาในหลายประเทศได้พัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่เน้นสร้างกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ และความคิดสร้างสรรค์เพื่อรังสรรค์นวัตกรรม และส่งเสริมการเรียนรู้เติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนในอนาคต อันเป็นที่มาของทิศทางการจัดการศึกษาแบบใหม่ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนในสภาพปัจจุบัน ผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้เป็นการสอนที่สร้างสรรค์ และสร้างผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่รู้ และสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง กระบวนการจัดการศึกษาต้องเป็นไปในลักษณะเชิงรุก หรือ Active Learning นั่นคือ การเปลี่ยนวิธีการสอนแบบเดิม ๆ เป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ กระตุ้นให้เกิดความใฝ่รู้ รู้จักคิด วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และแก้ไขปัญหาได้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะเป็นผลทำให้นักเรียนค้นพบความรู้ใหม่ สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2559)

โรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรวัยเรียนได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาอย่างทั่วถึง มีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัยอย่างมีคุณภาพ และทักษะการเรียนรู้ พร้อมก้าวสู่ประชาคมอาเซียน บนพื้นฐานของความเป็นไทย และเทศบาลเมืองชลบุรีมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด และการที่จะทำหน้าที่ให้สมบูรณ์นั้น บุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะครูจะต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร แต่ในปัจจุบันครูในโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการสร้างความเข้าใจ และการเตรียมความพร้อมอย่างเพียงพอในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ไปใช้รวมถึงยังไม่เข้าใจเรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างแท้จริง ส่งผลให้ผู้สอนยังไม่เข้าใจบริบทของมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดอย่างถ่องแท้ เพราะการเรียนรู้ที่ระบุในมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดเน้นการปฏิบัติ แต่ผู้สอนส่วนใหญ่ยังยึดติดอยู่กับความเข้าใจแบบเดิม ๆ คือ เน้นการท่องจำทั้งที่กำลังใช้หลักสูตรอิงมาตรฐานที่ต้องสอนเชิงรุก ส่งผลให้การประเมินด้านผู้เรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ (โรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม, 2560) จากความเป็นมา และความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนให้ผู้เรียนได้ แสดงออก ในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้สอนได้ทราบว่าใครเข้าใจ ไม่เข้าใจ เข้าใจคลาดเคลื่อน อย่างไร และได้แก้ไขในแต่ละเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เนื้อหาความรู้ที่มีความลึกซึ้งซับซ้อน มีผู้เรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่จะสร้างความรู้ ความหมายได้จากคำพูดจากการบรรยายของครู ผู้เรียน ส่วนใหญ่ไม่สามารถสร้างความรู้ ความหมาย จากคำพูดคำบรรยายได้ แต่การสร้างความรู้ ความหมาย ของผู้เรียนส่วนใหญ่ทำได้ดีขึ้น

เมื่อได้ลงมือคิด ลงมือทำ ได้อภิปรายร่วมกับเพื่อนและครู เป็นวิธีการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่มีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ในด้านการเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจ และการนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวต่อการเรียนรู้ และสร้างความกระตือรือร้นด้านการรู้คิดมากกว่าวิธีการสอนโดยให้ผู้เรียนท่องจำเพียงอย่างเดียว การเรียนเชิงรุกจึงเป็นการเรียนรู้ที่ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น ผู้เรียนจะเกิดความพึงพอใจในรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีส่วนในการลงมือกระทำ มากกว่าการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้เพียงอย่างเดียว (Passive Learning) (Sweeller, 2006) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในมโนทัศน์ที่สอนได้ถูกต้องและลึกซึ้ง เกิดความคงทนถาวร ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้เป็นอย่างดี เกิดความสนุกสนานจากกิจกรรมที่จัดขึ้นในการเรียนการสอน สามารถบูรณาการความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ เป็นผลสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (จิรากร อรรถพร, 2558) และสอดคล้องกับแนวคิดของแบรนฟอร์ด บราวน์ และค็อกกิง ชินน์ (Bransford, Brown and Cocking, 2000) ที่ว่าการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่คงทน และยั่งยืน

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีรูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ แนวคิดหนึ่งที่น่าสนใจ คือ การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างกระตือรือร้น ทั้งในเชิงทักษะต่าง ๆ และการปฏิบัติเพื่อพัฒนาเชี่ยวชาญ เนื่องจากลักษณะของกิจกรรมในการเรียนการสอนเชิงรุก เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้แบ่งปันความรู้ คิดวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น มีความหลากหลายเหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน ผู้เรียนได้สำรวจเสาะแสวงหาความรู้ แสดงความคิดเห็น มีโอกาสฝึกทักษะในการประเมิน ซึ่งทักษะเหล่านี้เป็นทักษะที่จำเป็นที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถแก้ปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา ซึ่งปัญหาจากการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากสาเหตุด้านครูผู้สอน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการหรือขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ปัญหาจากปัจจัยอื่น หากเราจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนได้

ดังนั้น ผู้วิจัยเป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษามีหน้าที่กำกับ ติดตาม จึงเล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว และได้พัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของครู และสถานศึกษา เพื่อให้ครูมีรูปแบบแนวคิดใหม่ ๆ ที่จะสร้างสรรค์ประยุกต์ใช้ให้เกิดการพัฒนาคน พัฒนางานด้านการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี

2. เพื่อพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี

3. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี

4. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ดังนี้

4.1 เปรียบเทียบสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูผู้รับการพัฒนาก่อนและหลังการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อน และหลังการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาตลอดจนบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1. ได้ทราบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม อันจะเป็นข้อมูล และสารสนเทศหน่วยงานต้นสังกัดในการกำหนดนโยบาย และส่งเสริมสนับสนุนนโยบายเพื่อยกระดับศักยภาพการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้น

2. ได้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม และนำไปใช้ในการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป

3. โรงเรียนสามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เป็นแนวทางให้กับนักวิจัยที่สนใจเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในหลักสูตรการศึกษาในระดับอื่น ๆ ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ขอบเขตของการวิจัย แบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ขอบเขตประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำนวน 59 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำนวน 39 คน

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่

1.3.1 ผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำนวน 3 คน โดยวิธีการเลือกอย่างเจาะจง (Purposive Sampling)

1.3.2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาครู จำนวน 3 คน

1.3.3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 คน

1.4 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

1.4.1 ทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาครู

1.4.2 สภาพปัญหาการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี

1.4.3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1.5 ระยะเวลา เดือนพฤษภาคม 2561

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี และทดลองนำร่อง (Pilot) ก่อนนำไปใช้จริง ขอบเขตประกอบด้วย

2.1 ประชากร ได้แก่

2.1.1 ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำนวน 39 คน

2.1.2 นักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำนวน 937 คน

2.2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

2.2.1 ครูผู้สอนที่เป็นข้าราชการ ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำนวน 6 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2.2 นักเรียนระดับชั้นระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 167 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Custer Random Sampling)

2.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เชี่ยวชาญที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 4 คน และศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ จำนวน 1 คน

2.4 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

2.4.1 ร่างรูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2.4.2 คุณภาพของเครื่องมือ และการสร้างเครื่องมือประกอบการพัฒนาครู

2.5 ระยะเวลา ได้แก่ เดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2561

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี

3.1 ประชากร

3.1.1 ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำนวน 39 คน

3.1.2 นักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำนวน 937 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำนวน 6 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2.2 นักเรียนระดับชั้นระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 167 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Custer Random Sampling)

3.3 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.3.2.1 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

3.3.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3.4 ระยะเวลา ได้แก่ เดือนสิงหาคม 2561

ระยะที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ขอบเขตประกอบด้วย

4.1 ประชากร

4.1.1 ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำนวน 39 คน

4.1.2 นักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำนวน 937 คน

4.2 กลุ่มตัวอย่าง

4.2.1 ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จำนวน 19 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.2.2 นักเรียนระดับชั้นระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 489 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Custer Random Sampling)

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

4.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

4.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

4.3.2.1 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

4.3.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

4.4 ระยะเวลา ได้แก่ เดือนกันยายน-ธันวาคม 2561

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. แบบประเมินตนเองสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ระหว่างการทดลองการใช้รูปแบบการพัฒนาครู เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย

- 2.1 แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 2.2 แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 2.3 แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3. แบบบันทึก (Journal Writing) หลังการทดลองการใช้รูปแบบการชี้แนะ เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย

- 3.1 แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 3.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.3 แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ผลการใช้รูปแบบ โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำข้อมูลมาสรุปในเชิงบรรยาย

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี

สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรีโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี สรุปผลได้ดังนี้

- 2.1 ผลการพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี องค์ประกอบรูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรีมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. หลักการของรูปแบบ (Principle of Model) 2. วัตถุประสงค์

ของรูปแบบ (Objective of Model) 3. ขั้นตอนการชี้แนะ (Process of Coaching) ประกอบด้วย 3.1) ขั้นเตรียมความพร้อมก่อนการชี้แนะ (Pre-Coaching) 3.2) ขั้นการชี้แนะ (Coaching) 3.3) ขั้นการทบทวน (Review) 3.4) ขั้นการสะท้อนผล (Reflection) และ 4. ปัจจัยสนับสนุน (Support System)

2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของโครงสร้างรูปแบบ และเครื่องมือประกอบ พบว่า ผลการประเมินรูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมเป็นรายด้านทุกด้านพบว่า ค่าเฉลี่ย 4.00 ถึง 4.60 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เมื่อรวมทุกรายการโดยรวมมีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือประกอบการพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า มีความสอดคล้องทุกประเด็นโดยมีค่าความสอดคล้อง IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปซึ่งอยู่ในเกณฑ์สามารถนำไปใช้ได้

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบก่อนนำไปใช้จริง ดังนี้ 1) ผลการเปรียบเทียบทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูกลุ่มทดลองทั้ง 6 คน พบว่า ภายหลังการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ทุกคนโดยภาพรวมก่อนการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรีอยู่ระดับน้อย และหลังการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก นักเรียนของครูกลุ่มทดลอง พบว่า มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สูงกว่าคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ศึกษาผลการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญาวัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ดังนี้ผลจากการส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้รับการชี้แนะสรุปผลได้ ดังนี้ 1) ผลการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกครูผู้รับการชี้แนะทั้ง 19 คน มีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ ทักษะการวางแผนทักษะการออกแบบการเรียนรู้ TPCK (Technological Pedagogical Content Knowledge) ทักษะการสะท้อนผล และทักษะการเรียนรู้เป็นทีม: PLC สูงขึ้นทุกคน 2) ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ครูผู้รับการชี้แนะทั้ง 19 คน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลจากการสังเกตการสอนครูผู้รับการชี้แนะ มีการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงขึ้น และผลการตรวจสอบรายการปฏิบัติทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกทั้ง 4 ทักษะครูผู้รับการชี้แนะมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมากทุกคน 4) ผลการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) พบว่า สิ่งที่ครูผู้รับการชี้แนะ

ได้รับจากรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกคือ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้โดยเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ การสะท้อนผลก่อนการจัดการเรียนรู้ระหว่างการจัดการเรียนรู้ และได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาภายหลังการจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานและจากการเรียนรู้เป็นทีม: PLC นำมาปรับปรุงการเขียนแผนทุกครั้งทำให้แผนการจัดการเรียนรู้ มีความสมบูรณ์สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนได้ 5) ผลการสะท้อนผลการเรียนรู้เป็นทีม: PLC พบว่า การใช้รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สามารถส่งเสริมให้ครูผู้รับการชี้แนะมีทักษะในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการออกแบบการเรียนรู้ TPACK (Technological Pedagogical Content Knowledge) ทักษะในการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ และทักษะในการทำงานเป็นทีม: PLC โดยมีผลการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ดังนี้

4.1 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้รับการชี้แนะทั้ง 19 คน พบว่า หลังการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ครูผู้รับการชี้แนะมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ทุกคน

4.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนของครูผู้รับการชี้แนะทั้ง 19 คน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าก่อน การจัดการเรียนรู้เชิงรุกทุกคนโดยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้เชิงรุก นักเรียนของครูผู้รับการชี้แนะ พบว่า หลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกทุกคน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวม และเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าครูยังไม่ได้รับการสร้างความเข้าใจ และการเตรียมความพร้อมอย่างเพียงพอในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ไปใช้ รวมถึงยังไม่เข้าใจเรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างแท้จริง ส่งผลให้ครูยังไม่เข้าใจบริบทของมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดอย่างถ่องแท้ เพราะการเรียนรู้ที่ระบุในมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดเน้นการปฏิบัติ แต่ครูส่วนใหญ่ยังยึดอยู่กับความเข้าใจในการสอนแบบเดิม ๆ คือการสอนเน้นการท่องจำทั้งที่ กำลังใช้หลักสูตรอิงมาตรฐานที่ต้องสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) สอดคล้องกับงานวิจัยของ

กาญจนา จันทะโยธา (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 รวม 327 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบ และตัวชี้วัดของการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 15 ตัวชี้วัด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การใช้วิธีสอนที่หลากหลายมี 5 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 2 การส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยตนเองมี 5 ตัวชี้วัด และ องค์ประกอบที่ 3 การส่งเสริม บรรยากาศการเรียนรู้ มี 5 ตัวชี้วัด 2) สภาพปัจจุบันของการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด 3) โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบ ดังนี้ บทนำ หลักการและเหตุผล ความมุ่งหมาย ผู้เข้ารับการพัฒนา ระยะเวลา โครงสร้างขอบข่ายเนื้อหา วิธีการพัฒนา สื่อ การวัด และการ ประเมิน 4) โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และความ เป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

2. ผลการพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน เทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี

2.1 ผลการพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครู โรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการ วิจัยข้อที่ 2 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ และพัฒนารูปแบบจากแนวคิดของนักการศึกษา ได้แก่ Joyce, Weil and Calhoun (2011); Anderson (1997); Tripp and Bichelmeyer (1990); สมาน อัสวภูมิ (2550); ธีระ รุญเจริญ (2550); อวยชัย สุขณะล้ำ (2559); จิตณรงค์ เอี่ยมสำอางค์ (2555); ธัญพร ชื่นกลิ่น (2553) และใช้แนวคิดทฤษฎีสันับสนุนได้แก่ 1) แนวคิดการชี้แนะการสอน Instruction Coaching (Knight, 2007) 2) แนวคิดการชี้แนะมุ่งเน้นการแก้ปัญหา Solutions-Focused Coaching (Jackson and McKergow, 2007) 3) แนวคิดการชี้แนะแบบเพื่อนช่วยเพื่อน Peer Coaching (Joyce and Showers, 1988) 4) แนวคิดการสะท้อนผล Reflection (Moon, 1999) 5) แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ Professional Learning Community (Hord, Roussin and Sommers, 2010) โดยมี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. หลักการของรูปแบบ (Principle of Model) การชี้แนะเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) ความเสมอภาค 3) การทำความเข้าใจปัญหา และการคิดหาวิธีแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง 4) การสะท้อนผล และ 5) การเสริมแรง 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ (Objective of Model) เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่ อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี 3. ขั้นตอนการชี้แนะ (Process of Coaching) ผู้วิจัยได้พัฒนาขั้น PCRR มี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 3.1) ขั้นเตรียมความพร้อมก่อนการชี้แนะ (Pre-Coaching)

2.2 ผลการประเมินรูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครู โรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี โดยผู้เชี่ยวชาญเมื่อพิจารณา

เป็นรายด้านทุกด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ย 4.00 ถึง 4.60 ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เมื่อรวมทุกรายการโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 (S.D. = 0.48) ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบก่อนนำไปใช้จริงดังนี้ 1) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูกลุ่มทดลองทั้ง 6 คน พบว่า ภายหลังการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ทุกคนโดยภาพรวมก่อนการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี อยู่ระดับน้อย และหลังการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ครูมีสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก นักเรียนของครูกลุ่มทดลองพบว่า มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สูงกว่าคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 ประกอบด้วย

4.1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกครูผู้รับการชี้แนะทั้ง 19 คน พบว่า ภายหลังการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบทุกคนเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3.1 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 1 คือ ภายหลังการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ครูผู้รับการชี้แนะมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี โดยรูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี

4.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการเรียนรู้ของครูผู้รับการชี้แนะทั้ง 19 คน ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3.2 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ญาณภัทร สีหะมงคล. (2552). การวิจัยและพัฒนา. [ออนไลน์]. ได้จาก : http://www.ntc.ac.th/news/ntc_50/research/20/res. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 2 พฤษภาคม 2561].
- พชรวิทย์ จันทศิริศิริ. (2554). *การพัฒนาสมรรถนะทางการบริหาร*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พินสุดา สิริธรรงค์. (2557). *ครูในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครุศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน. (2559). *การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ตำราและเอกสารวิชาการ วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2552). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม. (2560). *เอกสารการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พ.ศ. 2560*. ชลบุรี : ฝ่ายวัดและประเมินผลโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี.
- วรพงศ์ ไชยฤกษ์. (2558). *วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์: มุมมองใหม่ในการวิจัยทางภาษาไทย Critical Discourse Analysis: A New Perspective on Thai Language Research*. เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- วรวรรณ เพชรอุไร. (2555). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้แบบแอดทีฟในรายวิชา อย 341 การแปรรูปยาง*. รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. กรุงเทพฯ.
- วัลลภา เทพหัสติน ณ ออยุธยา. (2544). *การพัฒนาการเรียนการสอนทางการอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองชลบุรี. (2560) *รายงานประเมินตนเองปีการศึกษา 2560*. ชลบุรี : ศึกษานิเทศก์, เทศบาลเมืองชลบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2557). *การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://ocs.go.th/veform/PDF/competency.pdf>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 8 สิงหาคม 2561].
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *รายงานการวิจัยและพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ :
พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา. (2546). *ระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของ
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- Bransford, J. D., Brown, A. L., & Cocking, R. R. (2000). *How People Learn: Brain, Mind,
Experience, and School*. Washington DC: National Academy Press.
- Cresvell. (2003). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods
approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Kyriacou. (2007). *Essential Teaching Skills Third Edition Paperback*. Nelson Thornes Ltd;
3Rev Ed edition.
- Sweller, J. (2006). The worked example effect and human cognition. *Learning and
Instruction*, 16(2), pp. 165-169.
- Trigwell and others. (1999). Effective instructional leadership through the teachers' eyes.
High School. Magazine, 7(1), 16-20.